

בבית הדין הצבאי המחוזי

במחוז שיפוטי צפון

בפני:

סא"ל אחסאן חלבי - אב"ד
סרן בת-אל נטף - שופטת
סרן ראני אסעד - שופט

(ע"י ב"כ, רס"ן מתן סולומש)

התובע הצבאי בעניין:

נגד

(ע"י ב"כ, עו"ד אריה ארביאל)

מ/XXX סמ"ר ח' ע'

הכרעת - דין

על-פי הודאתו, מורשע הנאשם בעבירה של הוצאת רכוש לפי סעיף 77(א)(1), לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, ובעבירה של גניבה בידי עובד ציבור, לפי סעיפים 390+29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בהתאם לכתב האישום המתוקן שהוגש היום ולפרטים הנוספים.

שופט ניתנה היום, 28 ביוני 2016, הודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט

אב"ד

שופטת

גזר - דין**פרטי ההרשעה**

לאחר שכפר הנאשם בכתב האישום המקורי שהוגש נגדו, הודיעו הצדדים על גיבוש הסכמה לעניין כתב האישום, והנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן שהוגש במסגרת הסדר הטיעון.

על-פי כתב האישום המתוקן, הורשע הנאשם בעבירה שעניינה **הוצאת רכוש לפי סעיף 77(א1)** לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, על כך שבמועד שאינו ידוע, בהיותו חייל בצה"ל, הוציא ביודעין ושלא כדין מרשות הצבא, שלושה כיסויים למשאית תובלתית מסוג פרייטליינר, ששוויים אלפי שקלים חדשים. כמו כן, הורשע הנאשם בעבירה שעניינה **גניבה בידי עובד ציבור**, לפי סעיפים 390 ו-29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, על כך שבמהלך שנת 2013 ועד לאמצע שנת 2014, בהיותו נהג משאית בצה"ל, נהג להיפגש מדי מספר שבועות עם האזרח מ' נ' כדי לגנוב דלק ממשאיות צבאיות, בהן הוא נהג, לאחר שהשניים קבעו להיפגש במקומות מבודדים. בסמוך למפגשים תדלק הנאשם את מיכל הדלק של המשאית במלואו, ובמפגשים אלו, שאב האזרח בנוכחות הנאשם כמאה וחמישים ליטרים של דלק מהמשאיות הצבאיות והעבירם למיכלים שהיו עמו. בתמורה לדלק, שילם האזרח לנאשם סכום של כמאתיים שקלים חדשים. סך הכל, גנב הנאשם דלק בכעשרים הזדמנויות, בהיקף של כ- 3,000 ליטרים ששוויים 14,000 ש"ח.

ממסמך הפרטים הנוספים עולה כי הנאשם היה חייל בשירות סדיר בצה"ל החל מיום 28/03/2012 ושירת כנהג משא כבד, וביום 27/1/2015 השתחרר מהשירות הצבאי. החקירה נגד הנאשם נפתחה בעקבות בדיקה שגילתה כי במהלך משימות הובלה ביצע סטיות מצירי הנסיעה ותדלק את המשאיות בכמויות דלק חריגות. הנאשם הודה בחקירה בעבירות המיוחסות לו ושיתף פעולה. עוד צוין, כי הנאשם הפסיק מיוזמתו לגנוב דלק מרשות הצבא, מתוך דאגה לאשתו ולילדיו. באשר לאמור בפרט האישום הראשון, צוין כי הנאשם נטל את הכיסויים מצומת גולני, והם נמצאו במהלך חיפוש שנערך בביתו והוחזרו לרשות הצבא.

הראיות והטיעונים לעניין העונש

ראשית יצוין כי בין הצדדים לא התגבשו הסכמות לעניין העונש, כפי שנמסר על ידם במסגרת הצגת כתב האישום המתוקן בו הודה והורשע הנאשם, כאמור לעיל. התביעה הצבאית עתרה להשית על הנאשם עונש "מאסר ממושך בן חודשים רבים בכליאה ממשית", לצד עונשים נוספים. בטיעוניה, עמדה התביעה הצבאית על היבטי החומרה שבמעשה שבו כשל הנאשם. נטען כי הנאשם ניצל את מעמדו ותפקידו וכן

את האמון שניתן בו. נטען גם כי מדובר בגניבה שיטתית לאורך תקופה ארוכה, שבוצעה בתחכום ובתכנון מראש. עוד נטען, כי מעשי הנאשם גרמו לנזק כלכלי אך גם לפגיעה באמון הציבור בצה"ל ובמשרתים בו. עוד ציינה התביעה הצבאית את הכישלון הערכי והפיקודי במעשה של הנאשם.

ההגנה עתרה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות צבאיות ולא בכליאה ממשית, לצד עונשים אחרים. ההגנה פתחה את טיעוניה בכך שלא הנאשם ולא בני משפחתו מצדיקים את המעשה, וכי אין ספק שמדובר בעבירה שעליה הוא אמור לתת את הדין, אולם יש לעשות כן במידה הנכונה. לדברי ההגנה, יש להתחשב בהודאת הנאשם שניתנה סמוך מאוד לאחר שהובא לחקירה, וכן בהודאתו בפני בית הדין כאשר כתב האישום שהוגש נגדו כלל עשרות עדים. עוד נטען, כי הנאשם היה ער למעשיו עובר לחקירתו, התחרט עליהם והפסיק אותם מיוזמתו, כעולה מהעובדות המוסכמות בין הצדדים. ההגנה הוסיפה כי הנאשם התנדב לשירות בגיל 24 שנים, כשלא היה חייב לעשות כן, והשלים שירות צבאי תורם כפי שלימדו חוות הדעת מטעם מפקדיו. עוד נטען כי הנאשם אדם נשוי, אב לשני ילדים, ורעייתו בהריון, והוא עובד כיום לפרנסתו לאחר שסיים את שירותו הצבאי. בנוסף, צוין כי לנאשם אין עבר פלילי קודם. ההגנה טענה כי כתב האישום נגד הנאשם הוגש בשיהוי ניכר וכי המעשים שעשה נושנים. בנוסף, צוין כי עצם הרשעת הנאשם והכתמתו ברישום פלילי מהווים עונש כבד עבורו, לא כל שכן הפגיעה הכלכלית במשפחתו בהטלת עונש מאסר. ההגנה הדגישה את נטילת האחריות על המעשים והבעת החרטה, תוך שציינה כי החרטה האמיתית היא בכך שהפסיק את המעשים מיוזמתו שלו. לאור אלו ועוד, ביקשה ההגנה שלא יוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל בכליאה ממשית, אלא בעבודות צבאיות בלבד. באשר לקנס, ביקשה ההגנה שהוא ישולם בתשלומים.

כאן המקום לציין כי ההגנה הגישה במסגרת ראיותיה חוות דעת מפקד וכן מסמכים הנוגעים לשירותו הצבאי, ומטעמה אף העידו הנאשם עצמו, רעייתו, אביו וכן שני מכרים.

בין המסמכים שהוגשו, היו תעודת הערכה לתרומה לקידום הספורט בכפר, מכתב המלצה בגין התרומה לטיפול בני נוער ועידוד הגיוס לצה"ל, וכן המלצה מטעם בית הספר בו למד הנאשם.

הנאשם מסר בעדותו כי התגייס לצה"ל כשהיה בן 24 שנים לערך, בהתנדבות, וכי ביצע שירות מצוין לרבות במבצעים 'עמוד ענן' ו'צוק איתן'. הנאשם סיפר על מצבו המשפחתי והכלכלי, וביקש שלא יוטל עליו 'עונש כבד'. בנוסף, ציין הנאשם כי הפסיק מהמעשים ביוזמתו מספר חודשים לפני החקירה, ושהמעשה שעשה 'לא יפה,

לא יפה בכלל, זה לא אני". בחקירתו הנגדית, במענה לאחת השאלות, מסר הנאשם:
 "אני לא רוצה לעשות את זה אבל נ' היה לוחץ עליי".

רעייתו של הנאשם מסרה כי האחרון למד מטעותו ולא יחזור עליה, וביקשה את רחמי
 בית הדין בהינתן המצב המשפחתי והכלכלי.

אביו של הנאשם תיאר את החינוך שלאורו גידל את ילדיו ואת תרומת המשפחה
 לביטחון המדינה, וכן מסר פרטים באשר לאופיו של הנאשם, וביקש שלא להחמיר
 עמו. אביו של הנאשם אמר לגבי תגובת הנאשם למקרה את הדברים הבאים: "עכשיו
 הוא בן אדם אחר, הוא אומר איך הלכתי?, הוא מצטער, נתתי לו על הראש, ככה אני
 חונקתי? איך עבדו עליו ואיך לחצו עליו שהוא הגיע לדבר הזה. בחיים אף אחד לא
 דיבר עליי מילה לא יפה".

חברו של הנאשם, פ' ח', מסר כי הוא מכיר את הנאשם מזה מספר שנים, ושמדובר
 באדם שעוזר לקהילה ואף עזר לו אישית. חבר לדרך, כדבריו. העד העלה ספקות לגבי
 מידת אשמתו של הנאשם בחקירתו הנגדית בציינו: "לפי מה שהבנתי יש עוד אזרח
 בתמונה, חייל שהוא בשירות סדיר אני לא יודע כמה הפעיל עליו לחץ אז לזה אני
 מתייחס".

העד ע' ב' מסר בעדותו שהוא נפצע בפעילות מבצעית לפני עשר שנים, והוא זוכר את
 הנאשם, כילד, מגיע לבקר אותו בבית החולים, ומביא לו ממתקים, בכדי לרומם את
 רוחו. לדברי העד "ע' ילד טוב וע' בחור טוב אף אחד לא יכול לקחת מאיתנו, הוא מעד
 וטעה ועל זה מגיע עונש אבל לא בכל מחיר, צריך להתחשב בנסיבות".

דיון והכרעה

הדין קבע כי העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה
 העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך
 שהודגש כי שיקול ההלימה הוא השיקול המרכזי בענישה.

לשם גזירת העונש הראוי לנאשם, נלך לפי המתווה שקבע המחוקק, בהתאם למנגנון
 התלת-שלבי שלפיו:

"בשלב הראשון – המקדמי, נדרש בית המשפט לבדוק האם הנאשם שלפניו הורשע
 בכמה עבירות, להבדיל מהרשעה בעבירה יחידה. במידה ומדובר בכמה עבירות, על
 בית המשפט לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. אם מדובר
 באירוע אחד, ימשיך בית המשפט 'כרגיל', אל שני השלבים הבאים (קרי, יקבע מתחם
 ענישה לאירוע כולו ויגזור עונש כולל לכל העבירות הקשורות לאותו אירוע (סעיף
 40יג(א) לחוק העונשין)). לעומת זאת, במידה ובית המשפט מצא כי בעבירות שבהן
 הורשע הנאשם מדובר בכמה אירועים, יקבע עונש הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר

מכן יוכל לגזור עונש נפרד לכל אירוע (בד בבד עם קביעה האם ירוצו העונשים בחופף או במצטבר), או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין); בעקבות המסקנה שהתקבלה בשלב הראשון ימשיך בית המשפט לשני השלבים הבאים: בשלב השני קובע בית המשפט מתחם ענישה ראוי בהתחשב בעבירה ובנסיבות הקשורות בביצועה; ובשלב השלישי נבחנות הנסיבות שאינן קשורות לעבירה, ובהתחשב בהן גוזר בית המשפט על הנאשם עונש המצוי במתחם הענישה שנקבע בשלב השני (אלא אם מתקיים אחד משני חריגים שיפורטו להלן). כאן המקום לציין כי הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה הנבחנות בעת קביעת מתחם הענישה (כמפורט בסעיף 40) לחוק העונשין), והנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה הנבחנות בגזירת העונש (כמפורט בסעיף 40(יא) לחוק העונשין) אינן רשימה סגורה, ואין בנסיבות שציין המחוקק ופרטן במפורש, כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשקול נסיבות נוספות (סעיף 40יב לחוק העונשין) " (ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.8.2013)).

לפי הפסיקה המנחה, עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק שניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת, ייחשבו לאירוע אחד (ע"פ 4910/13 אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.10.2014)), ולשם כך ניתן להסתייע במבחני עזר (ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' יוסף דלאל [פורסם בנבו] (3.09.2015)).

במקרה דנן, לא ניתן לקבוע כי האמור בפרט האישום הראשון והאמור בפרט האישום השני הם בגדר אירוע אחד, שיש להשקיף עליו כמסכת עבריינית אחת. הראשון, עניינו בהוצאת רכוש, במועד לא ידוע ובנסיבות מסוימות, ואילו השני עניינו בסדרה של גניבת דלק ממכלים במשאיות בהן נהג הנאשם ומכירתו לאזרח תמורת תשלום כספי. משכך, יש לבחון כל פרט אישום כאירוע בפני עצמו, אם כי ניתן לציין כי על אף השוני במהות העבירות, הערכים המוגנים דומים עד מאוד, ומכאן שהניתוח העקרוני דומה.

על הערך החברתי בעבירה של גניבה על ידי עובד ציבור נאמר: "מעשי גניבה בידי עובד הציבור חמורים הם. ממלא תפקיד ציבורי, המנצל את מעמדו ותפקידו ושולח ידו באופן שיטתי ברכוש הציבור – מפר למעשה את חובתו כלפי הציבור, מועל מעילה חמורה באמון הציבור ופוגע בטוהר המידות של השירות הציבורי." (ע/33/12 רס"ם עופר קיסוס נ' התצ"ר (20.11.2012), פסקה 42).

כידוע, שליחת יד ברכוש ובכספי הציבור לא זו בלבד שמביאה לחסרון כיס, אלא גם מערערת את ערכי היסוד שעליהם מושתת השירות הציבורי. חומרה מיוחדת נודעת כאשר עסקינן במי שאמונים על שלומו וביטחונו של הציבור, בפרט כאשר הגניבה עלולה, אף אם בכוח, לפגוע בכוננות ובמוכנות הצבאית.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה, הרי שבאירוע הראשון עניין לנו בהוצאת רכוש שערכו רב, והחזקתו בבית, על אף היותו רכוש צבאי, ואילו באירוע השני, עניין לנו במעשים חוזרים של גניבת דלק ממיכלים של משאיות בהן נהג הנאשם מכוח תפקידו, תוך ניצול האמון והתפקיד, ומכירתם לאזרח לשם בצע כסף. המעשים היו מתוכננים ומתואמים, ונמשכו על פני תקופה ארוכה. הנזק שנגרם מהמעשים לא היה מועט והתבטא בסכום של 14,000 ש"ח.

להשלמת התמונה, יובאו תקדימים מפסיקת בית הדין הצבאי לערעורים בעניינים דומים.

במסגרת ע/24/04 טור' א' א' נ' התצ"ר (4.04.2004) נדון עניינו של מי שהוציא כמויות דלק מרשות הצבא, בהזדמנויות שונות, ולמשך כשנה וחצי, על ידי כך שתדלק את רכבו הפרטי או רכבו של חבר באמצעות כרטיסי תדלוק צבאיים. בסך הכל הוציא כמות של 750 ליטר דלק, ששוויים למעלה מ-3,000 ₪. בית הדין הצבאי מצא לקבוע כי "המערער נכשל בעבירה חמורה. אין מדובר בכשלון רגעי וחד-פעמי, כי אם בכשלון חוזר ונשנה, שנמשך על פני תקופה ניכרת, תוך ניצול לרעה של האמון שניתן בו ותוך גרימת נזק כספי ממשי לצה"ל. בנסיבות אלה, בעונש שהוטל על המערער אין חומרה יתרה", אולם יחד עם זאת, ולאור עמדת התביעה הצבאית שלפיה תסכים להקל בעונשו, מצא בית הדין הצבאי לערעורים להקל בעונש המאסר לריצוי בפועל מארבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל בכליאה ממשית לשבעים וחמישה ימי מאסר לריצוי בפועל בכליאה ממשית. יוער, כי ההגנה טענה בערעור כי באותו עניין חל שיהוי ניכר בהגשת כתב האישום וכי מדובר בנאשם שמגיע מנסיבות קשות.

במסגרת ע/19/05 התצ"ר נ' רס"ר בנימין בוכריס, וערעור שכנגד (20.04.2005) נדון עניינו של נגד בשירות קבע שקשר קשר עם גיסו לגנוב דלק מרשות צה"ל, וכך, במספר הזדמנויות נגנבו 65,000 ליטרים של סולר בעלות כוללת של 115,700 ₪, כשהנאשם מקבל לכיסו רווח כספי של אלפי שקלים חדשים. בית הדין הצבאי לערעורים קבע כי העונש שהוטל על הנאשם בבית הדין המחוזי, שישה חודשי מאסר בפועל שמתוכם ארבעה חודשי מאסר ומחצה בכליאה ממשית והיתרה בעבודות צבאיות, אינו יכול לעמוד ותחת זאת אימץ הסדר בו נקשרו הצדדים לאחר הערעור שלפיו יוטלו על הנאשם 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל. כן הוצגה הסכמה להחמרת רכיב הקנס לכדי 21,000 ₪, שאומצה על ידי בית הדין הצבאי לערעורים. בית הדין הצבאי לערעורים ציין כי הוא מאמץ את ההסדר בדוחק וכי ראוי היה להשית על הנאשם עונש חמור יותר. יוער כי בית הדין נתן את דעתו במקרה זה לכך שנכון לאותה עת איש מהמעורבים האחרים לא הועמד לדין.

במסגרת ע/101/05 **התצ"ר נ' רס"ל אריאל הרשטיק**, וערעור שכנגד (22.09.2005) נדון עניינו של נגד בשירות קבע, אשר במהלך **כארבעה חודשים**, בתדירות של פעם בחודש, הוציא מרשות הצבא בכל פעם שלושה-ארבעה מיכלי דלק לשימושו האישי, כך שסך הכל הוציא **בין עשרה לשנים-עשר מיכלים בנפח של עשרים ליטרים כל אחד, שעלותם הכוללת מעל 1,000 ₪**. כמו כן, מכר אותו נגד "דפרנציאלי" **שפירק מרכב מבצעי** ביחידתו. בית הדין הצבאי לערעורים החמיר את עונשו של הנאשם בכך שקבע כי יירצה **ארבעה חודשי מאסר בפועל בכליאה ממשית**, ולא מחציתו בכליאה ממשית ומחציתו בעבודות צבאיות כפי שנקבע על ידי בית הדין המחוזי. בית הדין הצבאי לערעורים קבע כי "המשיב ניצל לרעה את תפקידו ומעמדו ביחידה למעשים בעלי גוון פלילי מובהק. המדובר בפעולות יזומות ומתוכננות למען בצע כסף גרידא. קשה להבין כיצד נגד בשרות קבע הרהיב עוז לחטוא במעשים כה מחפירים. העובדה שהמשיב לא היסס לפרק רכיבים בכלי רכב **מבצעי** מלמדת על חומרה יתרה, תוך נטישת הערכים הבסיסיים המצופים מלובש מדים, קל וחומר מנושא דרגה פיקודית".

במסגרת ע/78/06 **התצ"ר נ' רב"ט שלומי חסן** (16.07.2006) נדון עניינו של חייל ששירת **כמכונאי** כלי רכב, ובמסגרת תפקידו **פירק מכשיר תדלוק אוטומטי (פזומט)** שהיה מותקן ברכב צבאי, והתקינו ברכבו. **לאורך מספר חודשים**, תדלק הנאשם את רכבו **במספר רב של הזדמנויות (40-20 הזדמנויות)**, ובמספר הזדמנויות **מכר דלק לאחר. העלות הכוללת של הדלק לצה"ל עמדה על 9,115 ש"ח**. בשל שיהוי בהגשת כתב האישום, מצא בית הדין המחוזי שלא למצות את הדין עם הנאשם במקרה זה, ולכן הטיל עליו שני חודשי מאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות צבאיות, לצד עונשים נוספים. בית הדין הצבאי לערעורים קבע כי: "דין הערעור להתקבל. המשיב נכשל בשורה של מעשי עבירה חמורים במיוחד. אין מדובר ב'עבירות כלכליות', כטענת הסניגור, כי אם בעבירות פליליות מובהקות, שבוצעו במספר רב של הזדמנויות, על פני תקופה ניכרת, תוך תכנון מוקדם ותוך ניצול לרעה של המקצוע ושל התפקיד הצבאיים של המשיב וכן של האמון של מפקדיו. המשיב לא הסתפק בכך שגנב מכשיר "פזומט" מתוך ג'יפ צבאי, ואף לא בכך שתדלק את כלי רכבו הפרטי בדלק צבאי, כי אם גם סחר בדלק עם אזרח במספר הזדמנויות".

באשר לטענת **השיהוי** שעמדה בבסיס ההקלה בעונשו של בית הדין המחוזי, נקבע: "בנסיבות כוללות אלה, לא היה מקום לייחס משקל רב לטענת השיהוי, מה גם שהתביעה הצבאית הסבירה כי השיהוי נבע מכך שהחקירה הייתה מורכבת והתייחסה למעורב נוסף שהראיות נגדו לא היו מספיקות ולפיכך נדרשו השלמות אחדות של החקירה, בטרם הוחלט לסגור את התיק כנגד המעורב האחר. כללו של דבר, מן הדין היה להשית על המשיב עונש מאסר שירוצה בכליאה ממשית לתקופה

כפולה לפחות מזו של תקופת המאסר בפועל שהוטלה על המשיב". בית הדין הצבאי לערעורים החמיר את העונש לשלושה חודשי מאסר לריצוי בפועל בכליאה ממשית. במסגרת ע/8,9/08 רס"ל לירון אהרון נ' התצ"ר, וערעור שכנגד (27.02.2008) נדון עניינו של נגד בשירות קבע, אשר הוציא התקן תדלוק אוטומטי ('פזומטי') לאחר שמצא אותו ביחידה, ובאמצעותו הוציא דלק לשימוש האישי למשך למעלה משנה, כאשר בשלב מסוים העביר את ההתקן לידי אזרח וסיכם עמו לקבל סכום של 200 ₪ בגין כל תדלוק. בנוסף, ובאותה התקופה, פירק הנאשם התקן אחר שהיה ברכב אמבולנס, שאליו הייתה גישה מכוח תפקידו כנהג, ומסר אותו לאותו אדם, תוך שסיכם עמו לקבל סכום של 200 ₪ בגין כל תדלוק. כך עשה הנאשם לגבי התקן שלישי שהוציא מהיחידה. בגין המעשים נדרשו רשויות הצבא לשלם סכום של 118,000 ₪. בית הדין הצבאי לערעורים אישר את עונש המאסר שהוטל על הנאשם על ידי בית הדין המחוזי, **בן שבעה חודשים**, אם כי ציין כי הוא היה ראוי לעונש מאסר **מכביד יותר**. כן הוחמרו רכיבי הקנס והפיצוי שהוטלו. יוער, כי באותו מקרה, לצד הטענות שנטענו במישור ההקלה בעונשו של הנאשם, צוין כי **לא ננקטו הליכים נגד השותפים** ובית הדין הצבאי לערעורים קבע כי בכל מקרה עניינו של הנאשם חמור יותר בהיותו היוזם ובהיותו **המוציא והמביא**, שבלעדיו אין, אשר עשה את מה שעשה תוך **ניצול תפקידו**. במסגרת ע/27/11 התצ"ר נ' רס"ב זאהי מוקלד (7.04.2011) נדון עניינו של נגד בשירות קבע אשר במשך **כשלושה חודשים** הוציא ממחנה יחידתו דלק, **בתדירות של אחת לשבוע או לשבועיים**, בכמות כוללת של כ- **650 ליטרים בעלות של כ- 3,700 ₪**. בית הדין הצבאי לערעורים מצא לקבל את ערעור התביעה על גזר הדין של בית הדין הצבאי המחוזי שנמנע מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, וקבע עונש של **שני חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות צבאיות**, תוך הוספת רכיב של קנס כספי לצד הפיצויים שהוטלו. בית הדין הצבאי לערעורים קבע בפסק הדין כי: "אכן, אילו דנו אנו בעניינו של המשיב כערכאה ראשונה, לא היינו מהססים להטיל על המשיב עונש **בכליאה** לצד העונשים האחרים אשר הוטלו עליו, כמו גם עונש של קנס כספי. כידוע, כערכאת ערעור, איננו נוהגים למצות את הדין עם המשיב עת מתקבל ערעור התביעה".

עוד נכון להתייחס לכך שהשותף למעשה העבירה שבאירוע השני טרם הובא לדין, בהינתן כך שעניינו עודנו נשקל על ידי הפרקליטות. על פי הפסיקה, נכון להתייחס **לעונשו** של שותף כבר במתחם העונש ההולם, אולם אף אם לא ניתן עונש בשל כך שטרם הוחלט אם להעמידו לדין, נכון שהדבר ייבחן בעת קביעת המתחם של העונש ההולם ובהמשך, גם בעת בחינת העונש הסופי, בפרט נוכח חלופי הזמן ממועד ביצוע העבירות.

באשר לנסיבות ביצוע העבירות, באירוע השני, נכון לחזור ולהדגיש כי הנאשם תכנן את המעשים, בכך שמילא את מיכלי הדלק לאחר תיאום עם האזרח, ונפגש עמו באזורים מבודדים להעברת הדלק, כשבגין כל הזדמנות קיבל סך של 200 ₪ לכיסו. הנאשם הורשע בעבירה של גניבה בידי עובד ציבור ולכן הוא מבצעה העיקרי, בשים לב לתפקידו, והעובדה שהיה לו שותף למעשים, אינה אמורה להעלות או להוריד. בהקשר זה, נכון לציין כי אין כל ביסוס לטענה שעלתה בדברי הנאשם והעדים מטעמו לגבי לחץ שהופעל עליו. הנאשם לא בחר לנהל כל הליך בעניין זה ואף דבריו נאמרו ללא הרחבה וללא פרטים. כמו כן, ראוי לזכור כי הנאשם היה זה שהוציא את המשאיות מרשות הצבא למכירת הדלק, ועל כן הוא המוציא והמביא, ואלמלא פועלו העבירה לא הייתה יוצאת מן הכוח אל הפועל. באשר לנזק, הרי שמעשים מעין אלו מקימים פוטנציאל נזק לא מבוטל, גם למוכנות הצבאית, כשבמקרה דנן נגרם נזק בפועל בסך של אלפי שקלים חדשים. ככל שנבקש להתייחס לנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, הרי שניכר כי הדבר נעשה לבצע כסף. הטענה בדבר קשיים כלכליים כנסיבה לביצוע העבירה, לא הוכחה די צורכה, אף אם מתקבלת הטענה בדבר קיומם של קשיים כלכליים.

באשר לנסיבות האירוע הראשון, הרי שאלו מעט עלומות וכל שידוע מהאישום הוא שהנאשם הוציא את הכיסויים למשאית ללא רשות ושאלו הוחזרו לצה"ל משנתפסו בחיפוש בביתו.

בשים-לב לכל אלו, מצאנו לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין האירוע הראשון, נע בין מאסר מותנה בלבד לעונש מאסר בפועל לפרק זמן קצר, לצד עונשים נוספים, ואילו מתחם העונש ההולם בגין האירוע השני, נע בין שלושה חודשי מאסר לריצוי בפועל לשבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נוספים.

שעה שמהות שני האירועים דומה באופייה, ולאור כך שנהיר כי האירוע השני הוא האירוע הדומיננטי באישום בו הורשע הנאשם, ראינו לנכון להטיל **עונש אחד כולל**, לאחר קביעת מתחמי העונש ההולמים, ולאורם של אלו.

כמצוות המחוקק, נתנו את דעתנו לגילו של הנאשם, ולמצבו המשפחתי, לצד הרשתות בעבירה מסוג פשע, וסברנו כי מדובר בפגיעה שאינה קלה, וודאי שעה שיוטלו עליו עונשי מאסר, קנס ופיצויים. כאמור, הנאשם **השתחרר** מן השירות הצבאי ועובד לפרנסתו, והוא כיום **אב לשני ילדים ורעייתו מצויה בהריון**. הנאשם **נטל אחריות** על המעשה בחקירתו, וכך עשה גם בפני בית הדין הצבאי. יתרה מכך, הנאשם **הפסיק מיוזמתו** את המעשים חודשים מספר טרם פתיחת החקירה נגדו וללא כל קשר אליה. מנגד, מידת קבלת האחריות על ידי הנאשם הייתה **מסויגת** לאור טענתו לקיומו של לחץ מצד השותף לדבר עבירה, שלא הוכחה כנדרש. הנאשם אמנם נטל אחריות על

המעשה, אולם **לא פעל לתקן את תוצאות העבירה** שביצע, ככל שהדבר היה אפשרי. באשר ל**אופיו** של הנאשם, הובאו בפנינו עדויות רבות לכך, לרבות לגבי התנהגותו האצילית כילד שהגיע לבית חולים בכדי לתמוך באדם שנפצע בנסיבות מבצעיות, וכן תרומתו לקהילה בתחומים שונים. לצד זאת, יש לציין את בחירת הנאשם **להתנדב לשירות צבאי** חרף גילו וחרף כך שלא היה מחויב לעשות כן. עניין חשוב נוסף, הוא **חלוף הזמן מביצוע העבירה**, כשניכר שהנאשם הולך בדרך אחרת מאז, ושעה שאין לחובתו כל הרשעה פלילית.

לאחר הניתוח הנרחב שלעיל, הגענו לכלל מסקנה כי נכון להימנע ממיצוי הדין עם הנאשם, **על אף** החומרה המובנת מאליה שנלמדת מהמעשים החוזרים שתוכננו ונעשו תוך ניצול האמון והתפקיד, וזאת, **בעיקר** נוכח הפסקת המעשים האסורים מיוזמתו, הודאתו, חלוף הזמן וכן נסיבותיו האישיות. נדמה כי אלמלא נסיבות אלו, היה נכון להטיל ענישה של מאסר לריצוי בפועל בכליאה ממשית לחודשים לא קצרים. על כן, סברנו כי יש לנקוט בדרך ענישה שמצד אחד משקפת את החומרה שבמעשים, שמחייבת ענישה ממשית, ליתר הנסיבות שצוינו לעיל. בכך, הגענו לכלל דעה שיש להטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בפועל שירוצה חלקו בכליאה ממשית וחלקו בעבודות צבאיות, באופן כזה שיימצא בתוככי המתחמים שנקבעו על ידנו לעיל. לצד אלו, סברנו כי נוכח אופי העבירות, יש להטיל עונשים של קנס כספי ופיצויים, גם אם סמליים, והורדה לדרגת טוראי נוכח הפגם הערכי והפיקודי שבמעשה, והכל לצד עונש מאסר מותנה שצופה את פני העתיד.

על כן, מוטלים על הנאשם העונשים הבאים :

- א. ארבעה חודשי מאסר ומחצה (4.5) לריצוי בפועל כאשר חודשיים (2) מתוכם ירוצו בכליאה ממשית, בניכוי שני ימי המעצר הסגור, בבס"כ **XXX** החל מיום 15/8/2016. ושני חודשים ומחצה (2.5) ירוצו בדרך של עבודות צבאיות, במצלי"ח **XXX**, בתנאים שנקבעו על ידי רמ"ד שיקום במקמצ"ר, החל מיום 16/10/2016.
- ב. עונש מאסר מותנה בן 10 חודשים למשך שלוש שנים שלא יעבור כל עבירה שיש בה יסוד של שליחת יד ברכוש הזולת, הפרת אמונים או מרמה.
- ג. קנס כספי בסך 2,000 ש"ח שישולם בארבעה תשלומים חודשיים עוקבים ושווים החל מיום 1/8/2016. במידה ולא ישולם הקנס, יהיה על הנאשם לרצות עונש מאסר במקומו לתקופה בת 20 ימים.

ד. פיצויים לצה"ל בסך של 2,000 ש"ח שישולמו על-ידי הנאשם, בדרך שתתואם מול המאשימה, עד ליום 1/12/2016.
ה. הורדה לדרגת טוראי.

זכות ערעור כחוק

ניתן והודע היום, 19 ביולי 2016, י"ג בתמוז התשע"ו, בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט	אב"ד	שופטת
------	------	-------

העתק	נכון	מהמקור
רס"ן	רחלי	עמוס
ק'	בית	הדין

נערך על ידי ע.ס
בתאריך 02/08/2016
חתימת המגיה: